

Světový den audiovizuálního dědictví 2022

26.10.2022 - Jana Lohrová | Národní filmový archiv

Světový den audiovizuálního dědictví 2022 letos připadá na 27. října. Je klíčovou iniciativou UNESCO a Koordinační rady asociací audiovizuálních archivů (CCAAA), jejímž cílem je ocenit odborníky a instituce, které se věnují péči o audiovizuální dědictví a jeho uchování pro budoucí generace. V tento den se audiovizuální archivy po celém světě každoročně spojují, aby vzdaly hold své práci akcemi, které upozorňují na zranitelnost cenných filmových materiálů a nutnost jejich ochrany, uchovávání a zajištění jejich dostupnosti veřejnosti.

Audiovizuální materiály mohou vyprávět váš příběh, vaši pravdu a podat svědectví o vaší přítomnosti. Poskytují okno do světa, umožňují nám sledovat události, kterých se nemůžeme osobně zúčastnit, slyšet hlasy z minulosti, které již nemohou mluvit, a vytvářet příběhy, které informují i baví. Poslechem zaznamenaných zvuků a pohledem na obrazy zachycené na filmu a videu můžeme nejen ocenit bohatství této kultury, ale také se z ní poučit.

Letos 27. října slavíme nejen Světový den audiovizuálního dědictví, ale i 30. výročí programu Paměť světa, který UNESCO založilo v roce 1992. Spojení těchto dvou oslav nám umožňuje uctít jak naši historii, tak i ochranu našeho kulturního dědictví.

V termínu Světového dne audiovizuálního dědictví 27. října probíhá v České republice Mezinárodní festival dokumentárních filmů Ji.hlava. Proto Národní filmový archiv oslaví tento den částečně v rámci tohoto festivalu. Uvede zde několik projekcí Videoarchivu. V sekci Fascinace proběhnou dvě pásma – 27. října od 22.00 pásmo *Michael Bielický*, který uvede Martin Blažíček, a 29. října od 12.00 pásmo *Ateliér Bielický*, který uvede Sylva Poláková. Jeho součástí bude i diskuse s umělkyněmi

Petrou Vargovou a Tamarou Moyzes.

Ústřední program ke Světovému dni audiovizuálního dědictví se odehraje ve čtvrtek 3. listopadu v kině Ponrepo. To ve spolupráci s Českým egyptologickým ústavem uvede film *Expedice do Núbie*, na který bude volný vstup. V šedesátých a sedmdesátých letech minulého století proběhla pod záštitou UNESCO rozsáhlá mezinárodní akce na záchranu památek starobylé Núbie ohrožených stavbou Vysoké přehrady u Asuánu. Do akce se vedle vědeckých týmů z celého světa zapojil i tehdy čerstvě založený Československý egyptologický ústav Univerzity Karlovy v Praze, který v letech 1961 až 1965 do oblasti jižního Egypta vyslal celkem pět vědeckých expedic pod vedením ředitele ústavu Zbyňka Žáby. Možná právě s vědomím výjimečnosti celé situace a možností, které nabízela, vyrazili českoslovenští badatelé do Núbie vybaveni filmovou kamerou. Za pět let pořídili na dvě desítky krátkých filmů přibližujících pracovní postupy i úspěchy, ale i život expedice v místy nehostinné a postupně se vysídlující núbijské krajině. Film zachycuje pětičlennou expedici doprovázenou egyptským inspektorem a zkušenými dělníky na začátku výzkumné sezony 1963 zaměřené na dokumentaci nápisů a obrazů, které zde za dlouhá tisíciletí zanechali místní obyvatelé i cizí dobyvatelé. Představen bude v Ponrepu v podobě digitálního přepisu neseštríhané 16mm kopie. Na promítání naváže beseda s egyptologem Miroslavem Vernerem, účastníkem núbijské expedice v roce 1964, a Lenkou Varadzinovou, která tzv. „núbijský archiv“ Českého egyptologického ústavu FF UK dlouhodobě zpracovává a spravuje.